

ENTREVISTA

Les dones es plantegen tenir fills al 40 anys, però "la biologia no perdona"

Dr. Xavier de Nadal, Director de la Unitat de Reproducció Assistida de Teknon

El Doctor Xavier de Nadal és un dels especialistes del seu camp reconeguts internacionalment

Foto: Clara de Nadal

Marta Machado
Redacció 30°

• Des del 15 de febrer es pot trobar a la venda aquest monogràfic a llibreries especialitzades. Doctor de Nadal, a qui va adreçat només a professionals o també el poden entendre persones que simplement estiguin interessades en la reproducció assistida?

Aquest llibre era molt necessari, perquè no hi havia cap al país, i està dedicat a professionals, és a dir a metges que participen de la infertilitat humana, també advocats. De totes maneres, jo diria que qualsevol persona, sobre tot aquelles que pateixen una infertilitat, i que després de molts anys utilitzant tècniques, de fecundacions in vitro i no li queda més remei que la donació d'òvuls, és un llibre que l'entendrà perfectament i que a més li serà molt útil

• Abans de ficar-nos de ple en el monogràfic parlem de la situació actual. Perquè cada cop és més necessari l'ús de tècniques de reproducció assistida per tenir fills?

És bàsic que, sobre tot les dones, tinguin clar un fet biològic que és incanviable. Quan neix

• • •
Un llibre com aquest era molt necessari perquè fins ara no n'hi havia cap al país i està dedicat a professionals
• • •

una dona, neix amb tots els ovaris que gastará en la seva vida, que són aproximadament mig milió d'òvuls. I a partir del moment en que aquesta nena té la seva primera menstruació, tots els mesos de la seva vida perdrà entre 1.000 i 1.500 òvuls. Això vol dir que quan una dona està als 34-35 anys està en una situació molt compromesa. No hi ha cap metge, institució o medicament que pugui fer que una dona tingui més òvuls. Al revés, qualsevol alteració o malaltia com l'endriometrosi, fa que cada vegada l'ovari en tingui menys. Hi ha moltes dones que potser als 36 anys ja no en té òvuls. La vida actual fa que moltes dones arribin als 40 anys i sigui llavors quan es plantegin tenir fills, però la biologia no perdona.

• Quines xifres podríem donar respecte aquest augment de la demanda de persones que necessiten tècniques de reproducció assistida?

Actualment es considera que d'entre un 15% a un 18% de totes les parelles espanyoles necessiten de tècniques de reproducció assistida. El fet fonamental és que les dones retransen la seva maternitat. D'altra banda hi ha una evidència i és que la qualitat espermàtica dels

Si totes les dones de 18 a 35 anys donessin òvuls una vegada a la seva vida, que els ocupa només unes dues setmanes, solucionarien els problemes de la donació a l'Estat Espanyol.

homes està disminuint. Tant és així, que moltes dones que tenen clar que no podran tenir fills fins als trenta molts anys, estan congelant els seus òvuls per utilitzar-los quan puguin. Això fa cinc anys era impensable, principalment perquè tecnològicament no era possible. Avui dia hi ha noves tècniques de congelació, com la vitrificació, que permeten d'una forma molt ràpida congelar i descongelar òvuls que després seran perfectament aptes per tenir fills potser 10 anys després.

• La congelació d'òvuls és una tècnica així com la donació. Quines possibles tècniques tenen les parelles que volen tenir fills?

Primer de tot s'ha de tenir clar, i en aquest aspecte hi ha moltes parelles que tenen molts dubtes, i és que a Espanya la donació d'òvuls és un programa completament transparent, legal i anònim. De fet qualsevol dona d'entre 18 i 35 anys podria ser donant d'òvuls i fins a un màxim de 6 embarassos.

El que les dones han de tenir en compte és que cada més en perden un miler d'òvuls, i a la seva vida només aprofitaran un si tenen un fill. La nostra clínica (Teknon) té a més un dels programes més grans de donació d'òvuls i amb unes

PERFIL DE XAVIER DE NADAL

El Doctor Xavier de Nadal és Director de la Unitat de Reproducció Assistida del Centre Mèdic Teknon de Barcelona i en els 20 anys d'experiència amb que compta ha fet possible que milers de parelles amb problemes de reproducció hagin pogut ser pares. A més de ser el creador i director del programa 'Dona-Dóna', que pretén potenciar la donació d'òvuls a través d'una millor informació, acaba de publicar el monogràfic 'Donación de ovocitos', primer llibre a l'Estat Espanyol sobre aquesta temàtica.

condicions mèdiques impecables. Els òvuls que les dones donen els perdrien igualment, permetran a milers i milers de dones que no tenen cap possibilitat ser mares. La donació d'òvuls és el programa més exitós per tenir fills i no representa cap inconvenient respecte el nombre d'òvuls de la donant.

• Una de les qüestions que segurament es plantegen moltes dones és com és el procés? És dolorós per les donants o per les que reben òvuls?

Per les donants utilitzem un tipus de substàncies, gonadotrofines pures, que són les mateixes substàncies que el nostre cervell utilitza a les dones per generar òvuls i a l'home per madurar espermatozous. Es fa a través d'una mínima punxada a la pan-

● ● ●
Aquest programa té un únic missatge: dones que tenen dret a tenir fills puguin tenir-lo
● ● ●

fectament les realitats europees. A Espanya és completament legal donar òvuls. A Itàlia està prohibit, i és sorprenent que per exemple una dona que ha quedat estèril després d'un càncer no tingui accés a la donació d'òvuls. Això és perquè estem en un món molt hipòcrita. Una dona que té dos fills no pot conèixer el patiment d'una noia de 19 que potser ha tingut càncer d'ovari i que no podrà tenir fills. Però aquesta noia sap que pot venir aquí i fer servir aquestes tècniques. A Anglaterra i Alemanya passa el mateix. I aquestes parelles que hagin de desplaçar-se hauran de pagar avions, hotels, etc, per una cosa que l'home i la dona tenen el dret biològic de tenir un fill.

• Aquestes diferències són per qüestions ètiques? Quins dubtes poden existir al respecte?

Jo diria que no hi ha cap dubte ètic. Una malaltia, que és el 99% dels casos en que es necessiten donants, o la pròpia vida que passa molt de pressa, no pot ser el motiu perquè una parella que vulgui no pugui tenir fills. No hi trobo raons per vetar a una parella a tenir fills.

• Tenen algun dubte ètic les donants?

Al contrari. Treballem amb dones molt joves, la immensa majoria de les nostres donants, jo diria que gairebé 3.000, tenen entre 18 i 25 anys. Les donants estan encantades, coneixen perfectament el procés i són persones molt generoses, que saben perfectament que no estan donant criatures, sinó una cèl·lula que possibilita que una altra dona, que només té aquesta opció, pugui ser mare.

• Tot i això es necessiten més donants. Perquè?

Primer per desconeixement. També per una certa asèpsia, no és normal que una noia de 20 anys vagi al quiròfan. Per això s'ha d'explicar molt bé que el programa és molt senzill i segur. Totes les dones perden òvuls cada més, només s'hauria de conscienciar que si totes aquestes dones de 18 a 35 anys donessin òvuls una vegada a la seva vida, que els ocupa només dues setmanes, estarien solucionat la qüestió de la donació a Espanya.

• Les donacions tenen una recompensa econòmica, si no hi hagués, disminuiria el nombre de donants?

A Espanya està prohibit que hi hagi qualsevol mena de pagament pel concepte de donar òvuls. Per tant, una dona pot cobrar per donar òvuls? No, prohibit. Ara, la Comissió Nacional de Reproducció Assistida entén que si una noia durant el procés ha d'assistir a treure's sang, en dejú, a fer proves, ecografies... només faltaria que aquesta noia s'hagués de pagar el taxi. El que també diu la Comissió és que en concepte d'hores de treball i de les petites molèsties, en compensació a la donant es donaran 900€.

• Vostè és a més el director del programa Dona-Dóna, en què consisteix?

El Programa el vam crear al 1999, tot i que ja treballàvem anteriorment amb el programa 'Prodonació d'òvuls'. El 'Dona-Dóna'

té una nova filosofia, que és que la donant entengui molt bé que és el que està fent. Li hem d'explicar sumament bé, li hem de posar fàcil. Les dones que decideixin ser donants no ho seran per casualitat.

• Quin missatge llançaria a totes aquelles dones que es poden estar plantejant sotmetre's a un procés de reproducció assistida o també a aquelles que es plantegin fer una donació?

Aquests programes tenen un únic missatge: que dones que tenen el dret a tenir fills, aconseguixin tenir-los, per tant que lluitin, i que si a la primera no aconseguixen tenir un fill que ho continuïn intentant. Amb la donació d'òvuls, la probabilitat de portar un nen a casa està arribant gairebé

● ● ●
Les donants són persones molt generoses que saben perfectament que no estan donant criatures sinó només una cèl·lula
● ● ●

al 100%. A les dones joves que volen donar òvuls els hi diria que entenguin que, biològicament, han nascut amb un excés d'òvuls perquè elles mateixes tinguin una opció a tenir fills. Si cada mes han de perdre igualment òvuls, que entenguin que, d'alguna manera, donant els seus òvuls, estan ajudant a un col·lectiu de dones que no tenen cap possibilitat de tenir fills.

Tal com va el món avui dia, la única cosa que és de solidaritat, i això ho tenen molt clar les donants, és que elles no estan perdent res, sinó s'ho podrien pensar. Però els òvuls, que elles cada mes decideixen no utilitzar, poden fer feliç a milers de parelles.

xa, per tant dolorós pràcticament zero. En el moment de treure els òvuls la dona no està anestesiada sinó sedada. Es fa a través d'ecografia vaginal, és una intervenció mínima que aspira els òvuls. Aquest procés dura uns quinze minuts, després es desperta la noia que es queda un parell d'hores al llit de la clínica i ja pot marxar seguint un dia una mica reposat. Per tant, dolors importants, zero.

Per la dona que ho rep el procés de preparació és diferent, perquè s'ha de preparar la mucosa que rep els embrions. Després es fa l'inserció amb unes cànules d'un mil·límetre i després de guardar una mica de repòs ja pot fer vida normal.

• Al monogràfic, 'Donación de ovocitos' retrata una visió de la realitat mèdica i legal. Quines són aquestes realitats sobre la donació d'òvuls?

Al llibre hi ha un capítol que explica per-

● ● ●
A Espanya està prohibit pagar pels òvuls, però més faltaria que la noia, a més, s'hagi de pagar el taxi
● ● ●

